

PSAT/NMSQT

Bluebook Test Directions

Translated into Navajo Language for Students

Notes to the Proctor

Using this document on test day:

Distribute this document once students are seated.

Students may use this document to read translations of the directions that are read aloud or displayed in Bluebook. Students may keep this document open and on their desk during the entire testing period. Students may **not** be given additional time, unless approved by College Board as a separate accommodation.

Collect this document from each student at the end of testing and securely destroy it.

Ółta'í Bich'í' Hane' Adaalnéhígíí

Díí éí bik'ehgo nida'doonishí saad háádilyaago Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí nich'í' yídóoltah, náá'áldó'go Bluebook biyi' bik'ehgo nida'doonishí biká'ígíí áldó'. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bik'ehgo nida'doonish Bilagáana bizaad k'ehgo biká'ígíí yólta'go hazhó'ó bee bíighah nołh. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí yólta'ígíí t'áa hait'éego dah ąąah na'ídikid nee hólóogo, t'áa shóodí yah diilniih dooleel.

- Díí bik'ehgo nida'doonishí saad bee baa náhóone'ígíí doo t'áa saad doo saadgo beelt'ée da dooleel; nidi yaa halne'ígíí t'áa alheet'é.
- Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bee ahodooníígíí doo bee í'neel'ąąhí aniléhígíí doo bidadeet'i'ígíí t'óó yitis hidigháah dooleel.
- Díí naaltsoos bee ha'dilyaaígíí bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish bikáá' naalnishí bikáá' dah siitsoozgo bíighah, nidi bee í'neel'ąąhí ííltsohgo yah anídoaltsos.
- Díí naaltsoos bee ha'dilyaaígíí DOO naaltsoos bikáá' na'adzooígo choo'ńi DA.
- T'áa ha'át'íishńi bee áka'e'eyeedígíí bee nihá lá' azłigo bee í'neel'ąąhí óléehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí la' náná bik'ehgo nida'doonishígíí Bilagáana bizaad k'ehgo yee nihił halne dooleel.
- Nida'ashch'ąą'go t'áa ha'át'íishńi yaa halne'ígíí díí naaltsoos hadilyaaígíí biyi' t'áa ha'át'íishńi íiyisíí baa hane'ígíí yee nihił halne' biniiyé choo'ńi dooleel.

Bik'ehgo ahodooníí Bluebook biyi' bik'í'neetáah

Saad bik'ih da'íjinígíí éí bik'ehgo nida'doonish Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí nich'í' yídóoltahígíí yaa halne'.

Bee Í'neel'ąąh Bijñ Saad Bee Hada'adziihígíí

Yá'át'ééh dóó Wóshdęé'

Yá'át'ééh dóó Wóshdęé'. Díí jñ Preliminary SAT/National Merit Scholarship Qualifying Test binídadoolmish, PSAT/NMSQT áldó' wolyéego béého'dilzin, eii t'áa ha'át'íishñí hódahgo ólts'ídi bóhool'aahígíí át'é. SAT dóó béeso bik'éh da'ólta' bił nahaz'ánígíí bá bee há ahoot'i' biniiyé bee nibónohitaah áldó'.

T'áa shqodí díí bik'ehgo nida'doonishígíí hazhó'ı̄ yisinólts'ąą'. Ałtsoh í'ishdlaago, bee hahodoolzhish bicode nihich'ı̄ kóshléeh dooleeł. Yah e'edaáh t'ahdoo ałtsoh hadiléehgóogo, yinishta' bináh ałtsé ne' aniléeh. T'áa hahgo dah ałtsoh chék aniléehgo bíghah.

Bik'ehgo ádahodooníhígíí yinishta'go t'áa shikéé' néshñi dooleeł nínizingo, **Review the Instructions (Bik'ehgo Áhodooníhígíí Nánél'ı̄)** bił adilchíid. T'ahdoo bee hahalzhíish code silkidijj' anilkeedí, **Help (Áka'e'eyeed)** bił adilchíid áádóo **Verbal Instructions (Bik'ehgo Ádahodooníhígíí Ach'ı̄ Wólta')** bił adilchíid.

Bee nahaz'áanii bik'eh anit'é dóó bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí doo háida bee bił hane'ígíí bee lá' asiniññi'. T'áa haishñi bee nahaz'áanii doo yik'eh at'ínígíí éi t'óo bi'deeshnih, dóó bee bá deidzohígíí t'óo ąądoolzı̄ı̄. Náá'áldó'go náás hodeeshzhiizhgóo College Board bee ida'neel'ąąhí iidoolíhígíí dooda dooleeł.

Béesh lichii'ii nitsékees nani'áhígíí biyi' Bluebook t'éiyá ąą'át'é áko bééesh lichii'ii yee nidaalnishí bee lá' azlı'ígíí choinił'ı̄. Náána lá' bee nida'anishí ąą'adaat'éhígíí béé dahodoozı̄ı̄ dóó bee ná yiidzohígíí nits'ąą' análzı̄ı̄hgo bee hwiidoo'aał. Náána lá' bił hada'dít'éhígíí ałtsoh nahjj' kóléeh.

Da' t'áa háidaash bee nida'anishí náána lá' ałch'ı̄' análnéeh biniiyé bee oolkił yinízin?

T'óo hóníghánijj' nahgóo na'adáah dóó Ha'alzı́id

Bluebook t'áa ájiltsoh lá' nijizñh bik'eh ookilígíí yee oolkił dóó hahgo ni t'óo hóníghánijj' nahgóo na'adáah aniléhígíí yee nił halne'. T'óo hóníghánijj' nahgóo na'adáah aniléhígíí díí niı̄ghah dah nahéestánígíí ałch'ı̄ı̄digo bee ałąą át'é, áko t'áa shqodí álahjj' t'áadoo iitsa'ı̄ dah sínidáh.

T'áa hoolzhishgi t'óo hóníghánijj' nahgóo na'adágo, **More (Ła' Náána)** dabiká'ı̄ı̄ı̄ adíináál dóó **Unscheduled Break (T'óo Honíghanijj' Nahgóo Na'adáah Doo Bee Hoo'a'ígíí)** bił adilchíid. T'óo hóníghanijj' nahgóo na'adáah doo bee hoo'a'ígíí iinilaago, bee í'neel'ąąh bee hoo'a'ígíí bi'oh dooleeł.

T'óo hóníghánijj' nahgóo na'adáah bee áka'anída'awo' bee lá' azlı'ígíí nee hólóogo, tóo oolkił biyaagi **Pause (Áłtsé)** bik'ih diilniı̄h áko bee í'neel'ąąh bee hoo'a'ígíí doo bi'oh dooleeł da.

Bluebook biyi' bee nił hóone'ı̄gi át'éego bikáá' nanilnishí bikáá' t'áadoole'é nahjj' iinilaa baa nanishtáago hodiına'go nihitah alhéedeedáál. Náá'áldó' bee nida'doonish bee níká'e'eyeedígíí naadeeshnił. Bee ałhxi'ayiidzohı̄ lá' yini'ąągo, íishj'ąąshñi t'áa daats'ı̄ t'áa áko dinéesh'ı̄ı̄ı̄.

Béesh bee hane'í, ná'oolkiígí látsíin si'ání haniihí, doodago nááná ła' béesh lichíí'ii yee nidaalnishí doo bee haz'ánígí ła' nihee hółqógo, anídaahgiz dóó k'ad ni'oh adaaníł.

Naaltsos bikáá' na'adzooí 1 nihee daholqó, eii bee í'neel'ąąhí íłtsohgo náhideeshłah áko haalá adajiizqóos. Hódahdi nishnáájigo nást'ahígi nizhi' t'áá át'é anilééh. Doo ła' nee hółqógo, dah sínídáhíjį' niníyáago bee shił hodiłnih.

Bee Í'neel'ąąhí Bee Áka'aná'awo' Bee Íghah Asdzínígíí

Da'ólta'í síłkid yólta'í doodago ła' nááná béesh lichíí'ii yee nidaalnish áka'análwo'í **bee í'neel'ąąhí yee ádailéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí yidóoltah:**

Síłkid yólta'í doodago ła' nááná béesh lichíí'ii yee nidaalnish áka'análwo'í bee haz'ánígíí choinoł'įįgo, k'ad bee hoo'a'ídąą' íshjááshįį nidaalnish. Nábihonitaah bee hoolzhish bee nidaaskidí nine' beelt'éhígi át'égo íinilaago, díí bee ni'deeltáhígíí anáánídlééh dooleeł. Bénáníih, béesh lichíí'ii yee nidaalnishí biyi' bee dahane'í biyi' alyaaígíí chodeinoł'įįgo bíighah.

Bluebook Áka'e'eyeed níłtsoozígíí biyi' bee baa hane'í ła' nááhódlqóh.

Da'ólta'í **Bila' Ashdla'ii Ółta'í** bee í'neel'ąąhí yee ádailéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí yidóoltah:

Ółta'í nida'idikid t'áá hodiits'a'go wókeedgo yólta' dooleeł. T'áá íyisíí bóholníih ts'ídá t'áá biká'ígi át'égo t'éiyá wólta'. Doo yaa náhalne' da dooleeł, izhąshįį ółta'í yókeed nidi.

Da'ólta'í **ak'ih ni'iiníí** bee í'neel'ąąhí yee ádailéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí yidóoltah:

Ak'ih ni'iiníí éi bee náhane' dóó hasht'éé daayaa'ígíí ółta'í aníigo t'éiyá neizoh. Doo éi ółta'í yá neik'í yáłti' da' t'áá haashįį yit'égo bee náhalne'ígíí ałąą ádooníł. Da'ólta'í binaanish néinél'į yinízingo, ak'ih ni'iiníí éi ółta'í bee náhane' ayiilaaígíí yich'į' nináyolta' dooleeł.

Da'ólta'í **bik'ih nida'ach'ąąhí/bik'ih ni'diniihgó wólta'ígíí** bee í'neel'ąąhí yee ádailéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí yidóoltah:

Bik'ih nida'ach'ąąhí éi yizhí dabiká'ígíí dóó námboo hazhó'ó baa hane'í dinit's'a'ígíí t'áá ałhxeelt'é.

Bik'ehgo Nida'doonish Akéedígíí

T'áá shqódí díí bik'ehgo nida'doonishí hazhó'ó yísíníłts'ąą'.

Haalá dashdiilwo' nibeé náhane'í bee hooł'a'go índá dóó ni'deeshnih. T'áadoo áajį' ahalzhíshí haalá ni béesh lichíí'ii nitsékeesí doodago béesh lichíí'ii nitsékeesí nidaajaahí ałch'į' ádajiił'įįh. Kwe'é bee daáníih dooleełígíí dah sistsóós.

Ná daasdzhígíí ąánisįįh nínízingo, 10 yiskąajį' bee shił hodiłnih.

T'áá hoolzhishee áka'e'eyeed doodago naaltsos bikáá' na'adzooí nínízingo, yah didíłnih dóó naadeesháál. Bénáníłnih naaltsos bikáá' na'adzooí bikáá' nizhi' ałtsoh bikáá' nilééh.

Doósh ła' na'ídołkid da?

Hodiina'go code bee hahalzhíshígíí nich'í' kódeeshíí. Code bikáá' ínilaago dóo **Start Test (Bee Í'neel'ąąhí Bee Hahalzhísh)** bił adidíilchíł, oolkiłgíí hadookił dóo bee í'neel'ąąhí anilééh dooleet.

Bee hahalzhísh code siłkidígíí t'ahdoo yíní'íníh, yah e'edáhígíí altsoh anilééh.

Code bee hahalzhíshígíí k'ad yidéeshstah dóo bikáá' na'adzooí bikáá' adeeshíí. Wólíbee Ádaah t'íh!

Bee Í'neel'ąąhí T'áá Át'é Nánél'íh

Díí kwe'é éí Bee Í'neel'ąąhí T'áá Át'é Nánél'íh bik'ego nida'doonishígíí bee saad hadilyaago Bluebook biyi' yit'íigo alyaa.

Béesh lichíí'ii yee naalnishí PSAT/NMSQT éí Naaltsoos Wólta' dóo Saad Naadzoh dah shijaa' dóo Ánéet'e' Naadzooígíí dah shijaa'ígíí biyi'.

1 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Naaltsoos Wólta' dóo Saad Naadzoh (54 Nida'ídikid)

Naaltsoos Wólta' dóo Saad Naadzoh Naaltsoos dah shijaa'ígíí biyi' naaltsoos bee ó'oo'h'ahí naaki. Naaltsoos bee ó'oo'h'ah t'áá altsoh 27 nida'ídikid bee hóló.

Nida'ídikid t'áá altsoh t'áá'á'í doodago lą'í dah hane' dah naazhjaa', díí ła' baa hane'go nááhéesdzohgo nidaashch'ąą' doodago nidaashch'ąą'ígíí dabiyi'. Saad dah shijaa'ígíí dóo na'ídikid t'áá altsoh hazhó'ó yiniłta' áádóo hane' dah shijaa'ígíí binahjí' na'ídikidígíí bee náhane' bik'ih diilníh. Díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'ídikid t'áá altsoh bee náhane' bitah hadláhígíí dji'go daasdzo. Nida'ídikid t'áá altsoh t'áá'á'í t'áá ákot'éego baa hane'.

2 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Ánéelt'é' Naadzooígíí (44 Nida'ídikid)

Ánéelt'é' Naadzooígíí dah shijaa'ígíí biyi' naaltsoos bee ó'oo'h'ahí naaki. Naaltsoos bee ó'oo'h'ah t'áá altsoh 22 nida'ídikid bee hóló.

Naaltsoos Bee Ó'oo'h'ah

Dah naazhjaa'ígíí biyi', naaltsoos bee ó'oo'h'ahí naakigo sinilígíí t'áá al'ąą haanízahjí' oolkiłgo bee ni'doonish. Bíighahdąą', naaltsoos bee ó'oo'h'ahí biyi' bee náhane' nát'ąą' nináninél'íigo bíighah. Oolkiłgíí ádin bik'ih dah azkéęzgo, t'áá áko náás dah diníináál. T'áá naaltsoos bee ó'oo'h'ahí t'áá háidíshjí' bee náás dah diniyáago, doo nát'ąą' baa níidiáál da.

Bik'ehgo Áhodooníí Dah Shijaa'ígíí

Hait'éego nida'ídikid bee náhane'í ádaalne'ígíí biniiyé bik'ehgo nida'doonish dah naazhjaa' bee hahwiilzhíshí bikáá'. Díí bik'ehgo áhodooníí nida'ídikid t'áá altsoh siłkidígíí hódahdi nishnáájigo nást'ahgi bik'ih díníítáál.

Reading and Writing Module Directions

Díí kwe'é éí Naaltsoos Wólta' dóo Saad Naadzooígíí naaltsoos bee ó'oo'h'ah biniiyé bik'ehgo nida'doonishí saad bee ánalyaago Bluebook biyi'.

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'idikid t'áa dikwíishjî bidaholníihgo wolta'ígíí dóó na'adzoh yaa halne'. Nida'idikid t'áa altsoh t'áańá'í doodago lą'í dah hane' dah naazhjaa', díí lą' baa hane'go nááhéesdzohgo nidaashch'ąą' doodago nidaashch'ąą'ígíí dabiyl'. Saad dah shijaa'ígíí dóó na'idikid t'áa altsoh hazhó'ó yiniłta' áádóó hane' dah shijaa'ígíí binahjî' na'idikidígíí bee náhane' bik'ih diilníih.

Díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'idikid t'áa altsoh bee náhane' bitah hadláhígíí dji'go daasdzoh. Nida'idikid t'áa altsoh t'áańá'í t'áa ákot'éego baa hane'.

Math Module Directions

Díí éí bik'ehgo nida'doonishí saad háádilyaaígíí át'é dóó Ánéelt'e' Naadzoh naaltsos bee ó'oo'h'aah t'áa'álah naaltsos binahjî' éédahozinígíí Bluebook biyi'siłkid.

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' t'áa dikwíigo shjî' ánéelt'e' naadzoh bibee na'anish bódahólníihgo baa náhat'ih.

Nida'idikid t'áa altsoh bee alhxi'ayiidzóhí choo'jigo bee haz'ą. Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo naaltsos binahjî' éédahozinígíí, bee alhxi'ayiidzóhí, dóó díí bik'ehgo nida'doonishígíí bich'j' ahoot'i'.

Ákoh nidi t'áa lahgo át'éego yaa halne'go:

- Variables dóó expressions wolyéhígíí t'áa altsoh éí námbóó t'áa anínígíí yáh naazih.
- Nidaashch'ąą'ígíí hólóogo ayósinígíí éí scalego nidaashch'ąągo adaalyaa.
- Nidaashch'ąą'ígíí t'áa altsoh éí neekidęę'go nél'jigo haz'ánígíí biyi' naaznil.
- Function alyaaígíí bidomain f éí námbóó t'áa anínígíí át'é x ákoh éí $f(x)$ námbóó t'áa anínígíí át'é.

Nida'idikid lą' t'áa dikwíida bee náhane' bik'ih hidiinígíí biniiyégo, dabiká'ígíí hasht'e nilééh dóó bee náhane' daasdzooígíí lą' bik'ih diilníih. Nida'idikid lą' t'áa dikwíida bee náhane' bik'ih hidiinígíí éí t'áańá'í bee náhane' t'áa ákot'é.

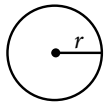
Nida'idikid olta'í t'áa bí yaa náhalne'ígíí biniiyégo, dabiká'ígíí hasht'e nilééh dóó hóyahgo yaa halne'igi át'éego bee náhane'í bikáá' anilééh.

- **Bee náhane'í t'áa ákot'éhígíí dikwíida** bik'iniitąągo, bee náhane' t'áańá'igo bikáá' anilééh.
- **Ádin dóó biláa anéelt'e'** biniiyégo, bee náhane'go bee náhane'í éí 5 alkee' asdzohgo bíghah bikáá' aniléehgo bíghah dóó **ádin dóó bi'oh anéelt'e'** biniiyégo, bee náhane'go bee náhane'í éí 6 alkee' asdzoh (díí asdzohgo asht'ishígíí bilgo) bíghah.
- Bee náhane'í **yáál** át'éego bee bá haz'ánígíí doo bíghahgóogo, yáál bee da'asht'ish bil alhxeelt'éego anilééh.
- Bee náhane'í **yáál bee da'asht'ish** át'éego bee bá haz'ánígíí doo bíghahgóogo, t'áa alts'íisigo doodago dji' góne si'ánígíí bich'j' anéelt'e'ígíí anilééh.
- Bee náhane'í **namboo altaanásnilígíí** át'éego ($3\frac{1}{2}$ díigi át'éego), improper yáálgo anilééh ($7/2$) doodago yáál bee da'asht'ish bil alhxeelt'éego (3.5) anilééh.
- **Binahjî' éédahozinígíí** bee náhane'í biní'sinizoogíí díí dah alzhin %, alts'íisigo yaago da'asht'ishígíí doodago béeso \$ boolta'go ooléh lágo.

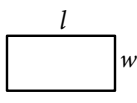
BINAHJÍ' DAHANE'ÍGÍÍ

Bee Náháne'	Bee náhane' bee haz'ánígi át'éego ídaalne'ígíí	Doo nidzinda: DOO hádoodzoh DA
3.5	3.5 3.50 7/2	31/2 3 1/2
2/3	2/3 .6666 .6667 0.666 0.667	0.66 .66 0.67 .67
-1/3	-1/3 -.3333 -0.333	-.33 -0.33

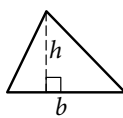
Naaltsos Binahjí' Éédahozínígíí

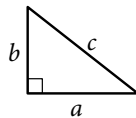
$A = \pi r^2$
 $C = 2\pi r$

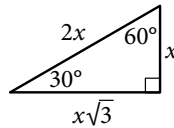
$A = l w$

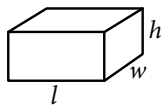
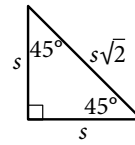
$A = \frac{1}{2} b h$

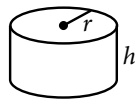
$c^2 = a^2 + b^2$

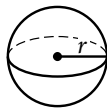
Táago Daast'ahgo Naazínígíí

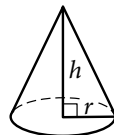
$V = l w h$

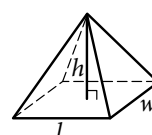
$V = \pi r^2 h$

$V = \frac{4}{3} \pi r^3$

$V = \frac{1}{3} \pi r^2 h$

$V = \frac{1}{3} l w h$

Nazbąs biyi' náhasdzogo ałhéé'idzooígíí bidegree éí 360.

Náhasdzogo ałhéé'idzooígíí ałní'dóó bibaąhjí' idzooígíí éí 2π.

Táago yist'ah degrees bee bída'néel'ąądígíí ałhíidzohgo éí 180.